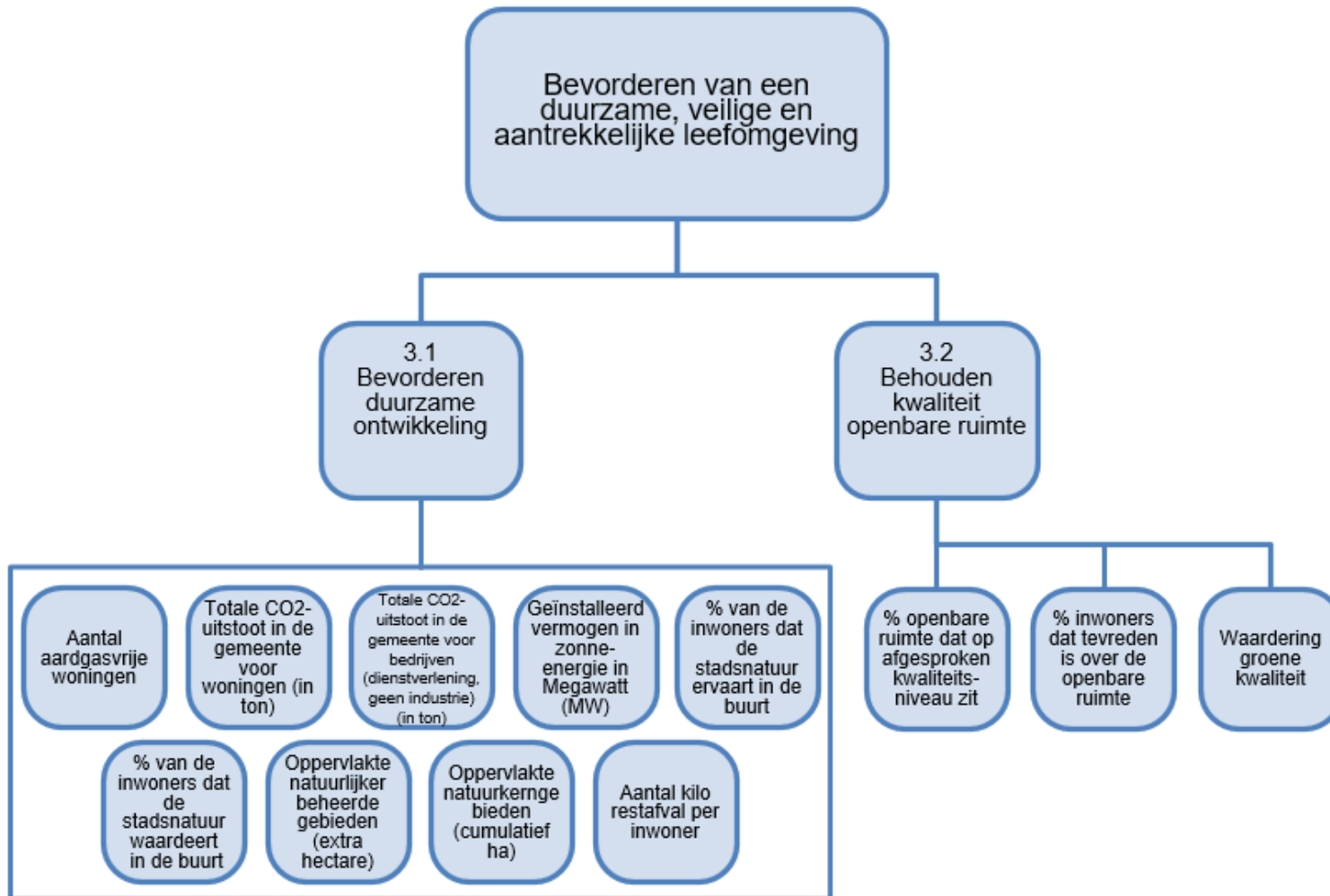

gemeente
Zoetermeer

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Bevorderen van een duurzame, veilige en aantrekkelijke leefomgeving

Zoetermeer maakt werk van duurzaamheid. De energietransitie ('van het aardgas af') zorgt voor verduurzaming van woningen en bedrijven. Daarnaast draagt dit bij aan bestaanszekerheid en het tegengaan van energiearmoede. De uitvoering vraagt investeringen van woningeigenaren, maar tegelijk vergroot dit de woonaantrekkelijkheid van de eigen woning én de verbinding van de eigenaar-bewoner met de stad. Daarom stimuleren we deze investeringen. Daarnaast werken we samen met de woningcorporaties, omgevingsdienst en bedrijven aan het versnellen van de energietransitie. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het voorkomen van netcongestie (overbelasting van het elektriciteitsnet).

De openbare ruimte is het visitekaartje van de stad. De gemeente zorgt samen met inwoners, bedrijven en organisaties voor de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte. In Zoetermeer gaan natuur en stedelijkheid samen, want biodiversiteit betekent ook een gezonde stad voor mens en dier. Zoetermeer is vanuit milieu perspectief een schone en prettige stad om te leven.

In 2025 wordt het afvalbeleidsplan ter besluitvorming aan de raad aangeboden. In dit beleidsplan zijn de adviezen van het burgerberaad opgenomen.

Speerpunten in 2025: Wat gaan we daarvoor doen?

Energietransitie

- Ondersteunen van particuliere huiseigenaren (buurtinitiatieven, VvE's, individueel) met energiebesparing, opwekking van stroom en aardgasvrije verwarming.
- Hierbij benutten van landelijke middelen uit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en de SPUK Energiearmoede als investeringsbijdrage voor lokale huiseigenaren.
- VvE's in de Bossenbuurt financieel ondersteunen met een nieuwe regeling op basis van de bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds.
- Starten met de participatie over het toekomstige warmtesysteem in gebieden met hoogbouw. Het doel is tot een haalbaar en gedragen alternatief te komen voor collectieve warmte.

Klimaatadaptatie

- Subsidieregeling voor groene daken voor particuliere huiseigenaren en bedrijven start.
- Extra groen, om meer schaduw te creëren, toevoegen in de openbare ruimte bij de uitvoering van projecten.
- Onderzoek naar hoe Zoetermeer voorbereid is op het veranderende klimaat. Eerder onderzoek uit 2018 wordt geactualiseerd.

Afval en grondstoffen

- Het ontwikkelen van een afvalbeleidsplan. De raad geeft daartoe opdracht de adviezen van het burgerberaad te verwerken in het afvalbeleidsplan. Dit is in het tweede kwartaal van 2025 gereed en wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Openbare ruimte

- Het opstellen van een visie voor het gebruik van de ondergrond. Het ontwikkelen van een visie ondergrond is nodig om keuzes voor toekomstig gebruik van de ondergrond inzichtelijk te maken (onder andere woningbouw en energietransitie). Hierbij worden ook externe partijen betrokken.
- Start van groot onderhouds- en vervangingsprojecten: Eerste Stationsstraat, Europatunnel, Wilhelminapark, Zegwaartseweg en Louis Couperushove.
- Diverse maatregelen vanuit project Schoon is Gewoon om de openbare ruimte schoon te houden. Dit gericht op de aanpak van zwerfvuil.
- Het professionaliseren van beheer door de implementatie van assetmanagement.
- Opstellen plannen van aanpak voor de omgang met ziekten en plagen in flora en fauna.
- Implementatie van de Gedragscode soortenbescherming flora en fauna.
- Verminderen van calamiteiten in het riool door het voeren van een communicatie campagne.

Doelstellingen

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Energietransitie

De energietransitie is een grote opgave en deze moet versneld worden om de doelen te halen. Energiearmoede en dalende koopkracht in het algemeen maken de aanpak nog urgenter. Het nieuwe programma Energietransitie Zoetermeer 2023-2026 richt zich op deze versnelling. De aanpak van de energietransitie is langs drie pijlers georganiseerd: 1) de gebouwde omgeving (alle woningen en gebouwen), 2) de energie-infrastructuur (duurzame stroom en warmtebronnen) en 3) duurzame mobiliteit. We zetten vol in op capaciteitsuitbreiding ten behoeve van de uitvoering, mogelijk gemaakt door de extra toegekende rijksmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Met de middelen uit het Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 versnellen we het tempo van de energietransitie. Dit doen we onder andere door initiatieven te ondersteunen en knelpunten op te lossen.

Het energieloket zorgt voor de onafhankelijke advisering en ondersteuning van particuliere huiseigenaren. Het VvE-loket doet hetzelfde voor VvE's. Projecten en acties doen we zoveel mogelijk wijkgericht, in samenwerking met andere acties, projecten en programma's om synergie en efficiency te bevorderen. We participeren en lobbyen actief binnen G40, VNG en Stroomversnelling voor het creëren van optimale condities voor de lokale energietransitie.

Klimaatadaptatie

Om de veranderingen van het klimaat de komende jaren het hoofd te bieden moet de gebouwde omgeving (gebouwen en openbare ruimte) zoveel als mogelijk klimaatbestendig gemaakt worden. Om deze opgave te bereiken wordt er gewerkt aan projecten om de openbare ruimte te vergroenen. Ook wordt er gewerkt aan het borgen van klimaatmaatregelen bij grote nieuwbouwprojecten om daarmee klimaatbestendig bouwen te bevorderen.

Afval en grondstoffen

Doelen voor het huishoudelijk afval zijn om de hoeveelheid restafval te verminderen en het percentage gescheiden afvalstromen (en daarmee de recycling) te

verhogen. Zoals de grafiek voor trendindicator 'aantal kilogram restafval per inwoner' toont, leidt het huidige afvalbeleid tot een beperkte daling van de hoeveelheid restafval en wordt de Zoetermeerse doelstelling om elk jaar minder restafval ten opzichte van het voorgaande jaar te krijgen nauwelijks gehaald. Het realiseren van (verdere) afvalreductie en afvalscheiding zal gebeuren door nieuw afvalbeleid.

Doelstelling 3.2 Behouden kwaliteit openbare ruimte

Algemeen beleid

Wat willen we bereiken?

Het duurzaam in stand houden en voldoen aan de relevante wet- en regelgeving van de bestaande inrichting van de Openbare Ruimte middels de vastgestelde kwaliteitscatalogus.

Kwaliteitscatalogus: onderhoudskwaliteit niveau A, B en C

Zoetermeer is ingedeeld in functionele gebiedstypen met vergelijkbare inrichting, beheer en onderhoudsniveaus. Voor deze gebieden zijn verschillende onderhoudsniveaus bepaald met onderscheid in niveau A (hoog), B (basis) en C (laag). De afgesproken onderhoudskwaliteit is niveau C voor alle woonwijken van de stad, niveau B voor de winkelcentra en bedrijventerreinen. Deze onderhoudsniveaus hebben vooral betrekking op zichtbare aspecten van het (verzorgend) onderhoud. Op basis van het coalitieakkoord onderhouden we openbaar gebied in de wijken Buytenwegh, Meerzicht en Seghwaert beter met een impuls voor de jaren 2025 en 2026.

Wat gaan we daarvoor doen?

1) Algemeen beleid

Na aanleg neemt na verloop van tijd de kwaliteit van de inrichting af door slijtage en veroudering. Voor de instandhouding is onderhoud nodig. Door het toepassen van groot en klein onderhoud blijft de kwaliteit op of boven de vastgestelde kwaliteitseis. Op enig moment is de kwaliteit dusdanig kritiek (achterstallig) dat er vervangen moet worden.

De belangrijkste speerpunten voor groot onderhoud en vervangingen in de openbare ruimte uit het coalitieakkoord zijn:

- schoon, heel en veilig;
- toegankelijk;
- vervanging samenhangend en duurzaam;
- meer bewegen, meer ontmoeten en meer levendigheid;
- beheren met aandacht voor het klimaat en met respect voor de natuur.

De uitvoering van het onderhoud en vervangingen wordt/is vastgelegd in beheerplannen.

Klein onderhoud

Bij klein onderhoud gaat het om dagelijks verzorgend onderhoud en reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van tevoren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar

behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden. Klein onderhoud is het onderhoud dat vanaf het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd. Deze kosten zijn onderdeel van de exploitatielasten.

Groot onderhoud

Groot onderhoud is in de regel gepland onderhoud van veelal ingrijpende aard, dat op een substantieel deel van het object wordt uitgevoerd. Wanneer uitgaven worden gedaan voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een kapitaalgoed, dan is er sprake van (groot) onderhoud. De kosten zijn directe exploitatielasten.

Vervanging

Economisch beschouwd is vervanging het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Kosten voor onderhoud, afschrijvingen, rente en verzekeringen, zijn onderdeel van de jaarlijkse exploitatielasten. Bij een bestaand kapitaalgoed is sprake van een investering wanneer de uitgaven:

- leiden tot een significante kwaliteitsverbetering en/of
- leiden tot een levensduurverlenging en/of
- aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften die invloed hebben op de waarde en de levensduur).

Achterstallig onderhoud

Er kan sprake zijn van achterstand of achterstallig onderhoud als onderhoud niet tijdig volgens het onderhoudsplan wordt uitgevoerd. Bij achterstand voldoet de kwaliteit van het betreffende object nog aan de wettelijke normen maar niet meer aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Bij achterstallig onderhoud is dat niet het geval: er wordt niet (meer) voldaan aan wettelijke normen.

2) Specifiek beleid 2025-2028

In gesprek met onze inwoners blijven we het beheer van de openbare ruimte optimaliseren en gaan we voor een zo integraal mogelijke aanpak van onderhoudswerkzaamheden. We richten ons onder andere op het verbeteren van de openbare ruimte, met prioriteit voor de wijken Meerzicht, Buytenwegh en Seghwaert en het vergroenen van schoolpleinen. We verbeteren de toegankelijkheid in combinatie met reconstructies. Om zwerfafval tegen te gaan zetten we in op een bewustwordingscampagne en het (ver)plaatsen van afvalbakken.

We werken aan een gezonde leefomgeving en het verhogen van de biodiversiteit in de stad. Dit doen we op de volgende manieren voor en vanuit de Ruimtelijke Strategie:

- In Oosterheem en Rokkeveen onderzoeken we met het Hoogheemraadschap de mogelijkheden om ecologische oevers aan te leggen. Voor de groengebieden ten westen van Zoetermeer geven we nader vorm aan de structuur voor natuur en recreatie.
- We bouwen aan nieuwe beelden voor straten, paden en plekken met betere ruimte voor verblijven, groen, natuur en wateropvang. Voor de wijken Buytenwegh en Meerzicht werken we dit uit naar een wijkbeeld. Dit gebruiken we bij geplande herinrichtingen en het gesprek met bewoners daarover.

- We werken aan het verbeteren van de uitstraling, de natuur en het gebruik van de parken. We schetsen de unieke kwaliteiten en huidige situatie van elk park en bepalen met behulp van inwoners de actuele vragen. Vandaar uit bepalen we richtlijnen en passende maatregelen voor de parken. We starten met de parken in de Binnenstad, Buytenwegh en Meerzicht.
- We ondersteunen bewoners die hun omgeving willen vergroenen. Dit doen we door kennis te vergroten bij de planvorming via de inzet van Tuinrangers, door subsidie voor groene daken en door mee te doen aan het NK Tegelwippen.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Aantal aardgasvrije woningen (PB 2025)

Omschrijving

Aantal woningen zonder aardgasaansluiting. Een aardgasaansluiting kan individueel of collectief zijn (gestapelde bouw met gezamenlijke CV-installatie).

Bron: CBS Statline

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	4.760	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	5.500	6.000	7.000	8.000

Toelichting:

Door geplande nieuwbouw- en verduurzamingsprojecten voorzien wij komende jaren deze stijging.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor woningen (in ton) (PB 2025)

Omschrijving

Het gaat om de CO2-uitstoot van woningen door het verbruik van aardgas, de elektriciteit die geleverd is via het openbare net en het verbruik van (gastookte) stadswarmte.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	125.000	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	125.000	120.000	115.000	110.000

Toelichting: Landelijk klimaatmonitor te bereiken via link:www.klimaatmonitor.databank.nl. Dit betreft de uitstoot van de sectoren gebouwde omgeving (woningen en dienstverlening), verkeer en vervoer (incl. auto(snel)wegen)) en industrie/energie/afval/water.

NB: Omdat de data in de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterlopen, betreffen de cijfers over jaar X in feite de gegevens van jaar X-1.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor bedrijven (dienstverlening, geen industrie) (in ton) (PB 2025)

Omschrijving

Het gaat om de CO2-uitstoot van bedrijfsgebouwen door het verbruik van aardgas, de elektriciteit die geleverd is via het openbare net en het eventuele verbruik van (gasgestookte) stadswarmte.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	85.400	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	73.000	69.500	67.500	65.000

Toelichting:

Het gaat om de CO2 -uitstoot ten gevolge van het verbruik van aardgas en elektriciteit die geleverd is via het openbare net en het verbruik van stadswarmte in woningen. De trend over de laatste 5 jaar laat een afname zien die als het goed is doortrekt naar de toekomst. Hier is ook het landelijke en gemeentelijke beleid op gericht.

NB: Omdat de data in de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterlopen, betreffen de cijfers over jaar X in feite de gegevens van jaar X-1.

Geïnstalleerd vermogen in zonne-energie in Megawatt (MW) (PB 2025)

Omschrijving

In Zoetermeer is de hernieuwbaar opgewekte elektriciteit afkomstig van zonnepanelen en windmolens. Het streven voor 2030 is om 149 GWh aan duurzame stroom op te wekken. Het opgestelde vermogen aan windenergie is stabiel (9 MW; dit levert op jaarbasis gemiddeld 16 GWh energie op). Het opgestelde vermogen aan zonnepanelen moet daarom tot 2030 doorgroeien naar ongeveer 150 MW (dit levert gemiddeld 133 GWh energie op jaarbasis). Met de gepresenteerde prognoses wordt dit doel gehaald.

Bron: Klimaatmonitor

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	70	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	98	113	127	137

Toelichting:

In Zoetermeer is de hernieuwbaar opgewekte elektriciteit afkomstig van zonnepanelen en windmolens. Het streven voor 2030 is om 149 GWh aan zonnestroom op te wekken. Daarvoor moet het opgestelde vermogen aan zonnepanelen tot 2030 doorgroeien naar ongeveer 160MW. Met de gepresenteerde prognoses wordt dit doel gehaald.

% Van de inwoners dat de natuur ervaart in de buurt (PB 2025)

Omschrijving

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt ervaart. Onder stadsnatuur wordt het planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	86,0%	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	87,0%	87,0%	87,0%	87,0%

Toelichting:

We proberen het hoge percentage inwoners dat natuur in eigen buurt ervaart vast te houden.

% Van de inwoners dat stadsnatuur waardeert in de buurt (PB 2025)

Omschrijving

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt waardeert. Onder stadsnatuur wordt het planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	92,0%	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	87,0%	87,0%	87,0%	87,0%

Toelichting:

Er werd in 2023 hoger gescoord dan de doelstelling van 87%. We proberen de hoge waardering van inwoners vast te houden.

Toename oppervlakte natuurlijker beheerde gebieden (extra hectare) (PB 2025)

Omschrijving

Toename in hectare per jaar van gebieden (moerasparels, weidevogelreservaat) met betere omstandigheden voor de (toename van de) biodiversiteit na uitvoering van projecten uit het huidige programma Duurzaam & Groen Zoetermeer. In deze gebieden heeft veelal een aanpassing van inrichting plaatsgevonden en een structurele aanpassing in het beheer.

Bron: Groenkaart

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	19,30	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	14,00	13,00	0,00	0,00

Toelichting:

In 2025 wordt de definitieve begrenzing van het natuurkerngebied Plas van Poot binnen het van Tuyllpark vastgelegd in de 'Visie Van Tuyllpark en noordelijke bedrijventerreinen'. Het natuurkerngebied is 14 ha groot.

Oppervlakte natuurkerngebieden (cumulatief ha) (PB 2025)

Omschrijving

Natuurkerngebieden (inclusief begrenzing) in het kader van de groenkaart van Zoetermeer.

Bron: CBS Statline

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	134,00	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	148,00	148,00	148,00	148,00

Toelichting:

De toename van het totale aantal hectaren gerealiseerd natuurkerngebied in 2025 komt voort uit de definitieve begrenzing van de Plas van Poot als natuurkerngebied binnen het van Tuyllpark, groot 14 ha.

Aantal kilogram restafval per inwoner (PB 2025)

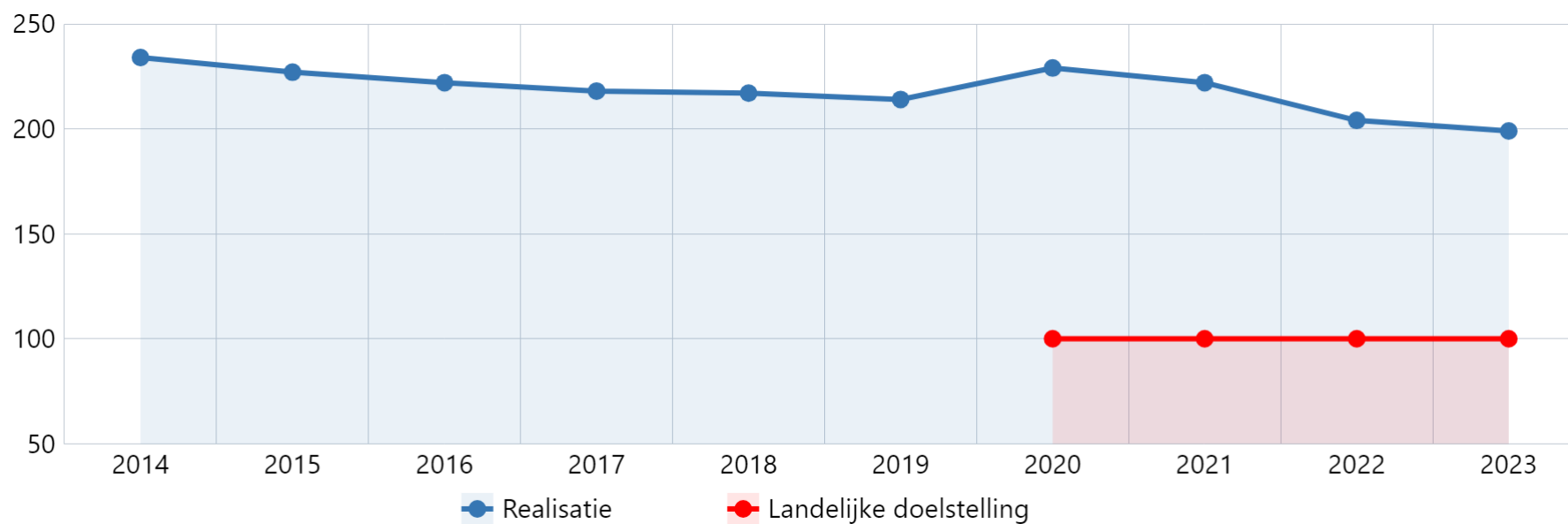
Omschrijving

Het aantal kilogram fijn huishoudelijk restafval per inwoner bevindt zich de laatste jaren in een licht dalende trend. Voor de komende jaren is de verwachting dat het versnelt. De verwachte effecten van nieuw beleid, mede vanuit de adviezen van het burgerberaad, zijn hierin verwerkt.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	199	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	197	191	185	179

Trendgrafiek Aantal kilogram restafval per inwoner

Bron: Gemeentelijke database

Toelichting:

Lichte daling van fijn huishoudelijk restafval is zichtbaar in de komende twee jaren. Daarna dalen we sterker door de invoering van nieuw beleid.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bevorderen duurzame ontwikkeling (3.1)	4.395	2.972	3.402	3.292	3.538

Toelichting:

Onder deze doelstelling zijn voornamelijk de kosten van afvalinzameling en -verwerking (en handhaving) opgenomen en de daarbij behorende opbrengst afvalstoffenheffing (en overige opbrengsten afval). Op dit product worden de reguliere milieutaken verantwoord en zijn de kosten van de aanschaf van hybride inzamelvoertuigen en een nieuwe perscontainer voor het zelfbrengdepot opgenomen in zowel de kosten als de afvalstoffenheffing. In 2024 is de afvalstoffenheffing incidenteel hoger. Dit is in totaal € 0,16 mln. Dit komt door het verhogen van de vermogensnorm, daardoor wordt de afvalstoffenheffing bij meer inwoners kwijtgescholden. Daarnaast zijn door de aanschaf van hybride inzamelvoertuigen hogere kapitaallasten aan de afvalstoffenheffing doorberekend.

In 2025 is eenmalig budget beschikbaar voor de uitbreiding van 2,5 fte milieufuncties van € 0,3 mln. Via het collegeakkoord zijn de eerder incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor Duurzaam en Groen structureel gemaakt. Het budget voor Duurzaam is 2024 eenmalig verminderd met € 0,5 mln. als bijdrage in het pakket van bijsturingsmaatregelen. Het budget voor de landschapstafel is in 2025 overgeheveld van programma 7 naar programma 3 € 0,12 mln. Voor het aardgasvrij maken in Palenstein is budget opgenomen (2025 € 3,2 mln., 2026 € 1 mln. en 2028 € 2,8 mln.). De aanleg wordt gedekt vanuit de in de brede bestemmingsreserve gestorte rijksbijdrage van (2025 € 3,0 mln., 2026 € 1 mln. en 2028 € 2,5 mln.). Ook de uitgaven vanuit het Duurzaamheidsfonds verlopen via deze doelstelling. Het rijk heeft voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid tot en met 2025 € 2 mln. per jaar subsidie beschikbaar gesteld. Hier staan even hoge kosten tegenover.

Doelstelling 3.2 Behouden kwaliteit openbare ruimte

% Van de openbare ruimte dat op het afgesproken kwaliteitsniveau zit (PB 2025)

Omschrijving

Per kwartaal wordt op willekeurige meetlocaties de beeldkwaliteit gemeten en de procentuele scores op en boven de norm bepaald. De ambities zijn per gebiedstype vastgesteld in de Nota Onderhoud Openbare Ruimte.

Bron: Quickscan openbare ruimte

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	93,0%	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	90,0%	90,0%	90,0%	90,0%

Toelichting:

De ambities zijn per gebiedstype vastgesteld in de Nota Onderhoud Openbare Ruimte. Afwijking tot 10% onder de afgesproken norm zijn toegestaan, vandaar de 90% in de begrotingsreeks. Zie ook Meetmethodiek Zoetermeer.

% Inwoners dat tevreden is over de openbare ruimte (PB 2025)

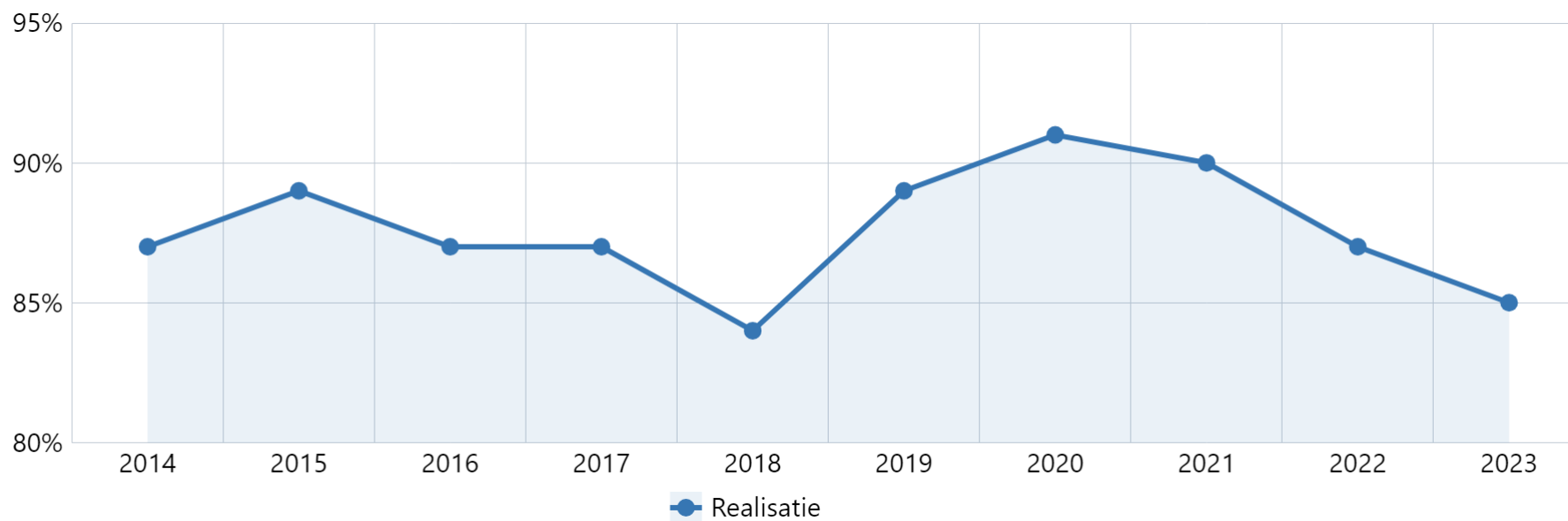
Omschrijving

Stadspeiling: waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving rapportcijfer 6 of hoger.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	85,0%	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	85,0%	85,0%	85,0%	85,0%

Trendgrafiek % Inwoners dat tevreden is over de openbare ruimte

Bron: Stadspeiling

Toelichting:

De indicator staat als ambitie op minimaal 85% tevreden inwoners over de openbare ruimte, als resultaat van de Stadspeiling.

Waardering bewoners groene kwaliteit (PB 2025)

Omschrijving

Het rapportcijfer wat de inwoners (respondenten van de Stadspeiling) geven aan het buurt-, wijk-, stads- en regiogroen.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2025	2026	2027	2028
Realisatie	7,5	-	-	-	-
Begroting PB 2025	-	7,5	7,5	7,5	7,5

Toelichting:

In de Stadspeiling wordt ook gevraagd welk rapportcijfer de inwoners geven aan het groen in de buurt, wijk, stad en regio. De indicator staat als ambitie op een 7,5.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Behouden kwaliteit openbare ruimte (3.2)	-37.996	-38.060	-36.711	-36.970	-37.348

Toelichting:

Algemeen beheer

Het hogere jaarbudget vanaf 2025 komt door de uitbreiding van assetmanagement en een opname vanuit het programma Overhead en het product groot onderhoud. Op het product Overhead was budget/activiteiten begroot die niet als overhead worden aangemerkt. Op het product groot onderhoud betreft het budget dat geen directe betrekking heeft op groot onderhoud en vervangingen. Vanaf 2026 daalt de begroting in verband met het vervallen van tijdelijk toegekende budgetten. Deze budgetten zijn structureel benodigd maar, met het oog op de financiële onzekerheid tijdelijk toegekend.

Exploitaties

Het lagere jaarbudget vanaf 2025 komt door een lagere begrote storting in de voorziening groot onderhoud riolering (waarde aanpassing). In de begroting 2025 is de storting in de voorziening eenmalig opgehoogd met de stijging van de inflatie. Voor 2025 en verder moet deze aanpassing nog plaatsvinden.

Groot onderhoud

De jaarbudgetten zijn opgenomen volgens de Nota onderhoud openbare ruimte (NOOR), inclusief de wijzigingen vanaf 2025. Daarnaast is budget dat niet direct betrekking heeft op groot onderhoud (niet opgenomen in de NOOR) vanaf 2025 ondergebracht bij het product Algemeen beheer. In 2025 is incidenteel budget opgenomen voor niet begrote werkzaamheden in de NOOR (o.a. Coornherthove, buitengym). Het budget is vanaf 2026 lager doordat minder lasten zijn voorzien voor het onderhoud aan met name betonnen kunstwerken en grondkeringen. Vanaf 2027 stijgt het jaarbudget stapsgewijs door een toename van de kapitaallasten van de jaarlijkse investeringen en de voorziene mutaties volgens de NOOR.

Risico's

Niet van toepassing.

Beleidswijzigingen

Uitvoering klimaatadaptatiestrategie (meer schaduw in de wijken)

Op 20 juni 2023 is de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda door de raad vastgesteld. In de uitvoeringsstrategie is de maatregel meer schaduw in de wijken opgenomen. Hiervoor is structureel € 0,133 mln. opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Nieuw beleid	2025	2026	2027	2028
Uitvoering klimaatadaptatiestrategie (meer schaduw in de wijken)	133	133	133	133
Saldo	133	133	133	133

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Het budget voor Leefbaarheid, duurzaam en groen wordt onder andere ingezet voor het bevorderen duurzame ontwikkeling en afvalinzameling (doelstelling 3.1) en het behouden van de kwaliteit van de openbare ruimte (doelstelling 3.2) zoals het dagelijks beheer en klein en groot onderhoud van de openbare ruimte en het beheer en exploitatie van de begraafplaats en de fietsenstallingen.

Bedragen x €1.000

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	-62.207	-72.983	-78.354	-70.813	-67.484	-70.136
Baten	33.006	36.217	36.787	32.582	31.790	31.790
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-29.201	-36.766	-41.567	-38.230	-35.693	-38.345
Toevoegingen	-3.918	-184	0	0	0	0
Onttrekkingen	4.356	3.350	6.479	4.921	2.015	4.534
Mutaties reserves	438	3.166	6.479	4.921	2.015	4.534
Saldo	-28.763	-33.600	-35.088	-33.309	-33.678	-33.811

Aangenomen moties voorjaarsdebat

Motie nr: 2406-13 Meer openbare toiletten

Draagt het college op:

1. Een onderzoek uit te voeren naar de huidige behoefte voor alle eerder genoemde groepen aan openbare toiletten in de Binnenstad van Zoetermeer en rondom het recreatiegebied Noord-Aa,
2. Op basis van dit eigen onderzoek en de verschillende uitgewerkte varianten uit het eerder genoemde VNG-rapport een plan op te stellen voor de realisatie van extra openbare toiletten en de bewegwijzering ervan,
3. Hierbij te streven naar een structureel kostenneutraal plan, bijvoorbeeld door eventuele structurele kosten te compenseren met uit het plan voortvloeiende besparingen,
4. Incidentele kosten uit dit plan te dekken uit het 'potje van de raad',
5. Dit plan in het najaar van 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad,

Stand van zaken:

Onderzoek is gedaan naar de huidige situatie. Er wordt gekeken naar oplossingen.

Motie nr: 2406-16A Zoetermeer verduurzaamt Slim, het Rijk betaalt!

Roept het college op om:

1. De beschikbare capaciteit en middelen binnen de gemeente zo in te zetten dat bewoners actief geholpen worden bij het aanvragen van landelijke subsidies en financieringen voor verduurzaming;
2. Medewerkers te voorzien van de benodigde middelen en expertise om bewoners effectief te ondersteunen;
3. Actief samen te werken met bestaande landelijke en regionale initiatieven om de beschikbare middelen optimaal te benutten.

	<p>Stand van zaken: De uitvoering van de motie is gestart en wordt naar verwachting binnen de gestelde termijn afgedaan.</p>
<p>Motie nr: 2406-26 Struikroven</p>	<p>draagt het college op: 'Struikroven' onderdeel te laten worden van sloop- en bouwactiviteiten op eigen gronden of bij andere initiatiefnemers.</p> <p>Stand van zaken: De uitvoering van de motie is in voorbereiding. Hoe de uitvoering in de praktijk er uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt.</p>

Waar staat je gemeente indicatoren

Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/duurzame-leefomgeving/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Energietransitie/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>